

Datum 2023-11-08

Meddelande 8b/2023

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Sörmland – gäller fr.o.m. 2023-11-29 (om inget annat datum anges i texten)

Till kunder inom Region Sörmland

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Ny beräkning FIB-4, Pt-Leverfibros

Från och med 2023-11-29 införs beräkningen FIB-4, Pt-Leverfibros.

FIB-4 är en algoritm för uppskattning av möjlig leverfibros. FIB-4 baseras på patientens ålder, leverproverna ASAT och ALAT samt antal trombocyter. Alternativ idag är bilddiagnostiska tekniker såsom skiktröntgen och ultraljud och i vissa fall biopsi. Dessa medför både högre kostnader, och vissa fall patientrisker såsom röntgenstrålning och risker vid biopsitagning. FIB-4 är rekommenderad som första test i det Nationella vårdprogrammet för levercirros.

FIB-4 är avsedd för bedömning av leverpåverkan vid icke-alkoholinducerad leversjukdom (NAFLD), till exempel vid vanliga sjukdomar såsom diabetes mellitus typ 2 och obesitas. Dessa sjukdomar följs ofta inom primärvård och för att utreda leverpåverkan kan FIB-4 vara till nytta.

Med FIB-4 görs en stadiindelning med fyra stadier med olika risk för leverfibros/levercirros, och där cirka 5% av patienterna med förhöjd risk, utvecklar en mer avancerad sjukdom i form av levercirros med vidare risk för total leversvikt och levertransplantation.

Begränsningar för FIB-4 är vid ålder ≤ 35 år, eller kraftigt avvikande antal trombocyter.

För ytterligare information om algoritmen:

Joel Svensson, specialistläkare, klinisk kemi, joel.svensson@unilabs.com
Sara Ullah, sjukhuskemist, sara.ullah@unilabs.com

Införande av en kvantitativ metod att mäta IgG antikroppar mot nDNA på Phadia

Unilabs kommer att införa en kvantitativ metod att mäta IgG antikroppar mot nDNA. Metoden kommer att sättas upp på Phadia instrumentet. I dagsläget körs endast CLIFT-metod med mikroskopisk bedömning som svaras ut neg/pos, vid positivitet svaras även ut en titersiffra. Enligt den nya rutinen kommer den nya kvantitativa nDNA-metoden på Phadia köras först. Proverna som får ett värde över cut-off med Phadia-metoden, kommer att verifieras med CLIFT-test. Den kvantitativa metoden på Phadia ska användas för uppföljning av kända patienter i fortsättningen.

Den nya rutinen kommer att minska manuellt arbete och samtidigt förbättra svarstider och förenligt med KITMs rekommendation (<https://www.kitm.se/ana-2020/>).

Provtagningsrutiner är oförändrade.

Vid uppföljning av nDNA-antikropps nivåer ska kända patienter följas upp med enbart den nya kvantitativa metoden, CLIFT kan endast läggas till av laboratoriet.

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com
Mohammad Abedi, medicinskt ansvarig för klinisk immunologi och transfusionsmedicin, mohammad.abedi@unilabs.com

B-Bly (Pb), B-Kvicksilver (Hg), B-Kadmium (Cd)

I slutet av november kommer en justering av referensintervallen för B-Bly, B-Kvicksilver, B-Kadmium att ske. Vi anpassar nivåerna till senaste föreskrifter från Arbetsmiljöverket AFS 2019:3

Barbara Usener, Medicinsk chef, Barbara.Usener@unilabs.com

Spermaanalyser

Spermaanalyserna kommer fr. o. m. den 2023-11-29 att uppdateras. Penetrationstest kommer att utgå. Spermamotilitet kommer att bedömas.

Maria-José Ferrandis, Läkare klinisk kemi, maria-jose.ferrandis@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Nu kan även hudskrap från fötter analyseras med molekylär metod som detekterar dermatofyt-DNA

Från och med 23-11-29 kommer analysen dermatofyt-DNA erbjudas för hudskrap från fötter. Metoden detekterar relevanta dermatofyter och påvisar *Trichophyton rubrum* specifikt. Analysen dermatofyt-DNA rekommenderas som första hands metod för naglar och hudskrap från fötter. För övriga lokalisationer rekommenderas odling av hudskrap.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk bakteriologi och virologi
Camilla.kiszakiewicz@unilabs.com